

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Аналіз господарської діяльності

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
здобувачів освіти
ступеня

бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

шифр і назва галузі знань

спеціальності

051 Економіка

код і найменування спеціальності

освітньо-професійна
програма

Економіка підприємства

назва освітньо-професійної програми

Харків, 2023 рік

Розробник: Руденко Інна Вікторівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, доцент

Гарант освітньо-професійної програми: Руденко Інна Вікторівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук, доцент

Методичні рекомендації обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування, протокол від 01.09.2023 р. № 1.

Голова циклової комісії

Марина МЕЛЬНИЧУК

Методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 01.09.2023 р. № 1.

Голова методичної комісії

Олена ЗОЛОТУХІНА

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні положення	5
2. Структура та оформлення курсової роботи	6
3. Порядок виконання курсової роботи	20
4. Оцінювання якості виконання курсової роботи	24
5. Рекомендовані тематичні напрями курсових робіт	27
Рекомендована література (основна, допоміжна)	28
Додатки	30

ВСТУП

В умовах сучасності усі галузі економіки України вимагають прогресивних і висококваліфікованих спеціалістів, які могли б значною мірою сприймати та використовувати у своїй діяльності інноваційні методи та розробки науки і техніки. Ці вимоги значним чином впливають на освітній процес, зумовлюють необхідність підготовки спеціалістів високої якості. Дисципліна «Аналіз господарської діяльності» є важливою складовою економічної освіти.

Курсова робота покликана допомогти здобувачам освіти в розвитку необхідних дослідницьких якостей і є однією з форм самостійної роботи з елементами наукового дослідження, при виконанні якої здобувачі на основі нормативно-правової бази, інформаційних джерел та фінансової звітності підприємств, установ, організацій закріплюють теоретичні знання та набувають практичних навиків дослідження та аналізу діяльності підприємств.

Методичні рекомендації містять матеріали, які допоможуть здобувачам освіти зрозуміти, що таке курсова робота, визначити тематику роботи, її структуру, обсяг, вимоги до написання тощо.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота – це робота, яка містить результати теоретичних узагальнень, аналітичних досліджень та виконується з фундаментальних або фахових навчальних дисциплін.

Метою курсової роботи є систематизація, закріплення і поглиблення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Аналіз господарської діяльності», набуття досвіду аналітичного мислення, застосовувати знання на практиці при вирішенні конкретних науково-технічних, економіко-комерційних, соціальних і виробничих завдань.

Підготовка курсової роботи передбачає виконання певних завдань, а саме:

- формулювання мети та завдань дослідження
- набуття навичок самостійної роботи з навчально-науковими джерелами, довідниками, посібниками, тощо. Виділення з них необхідної інформації та використання у своїй роботі;
- застосування набутих знань та практичних навичок з виконання розрахунків при дослідженні діяльності реального підприємства;
- розвиток умінь аргументувати власні пропозиції з більш раціонального використання ресурсів для покращення економічної ситуації на підприємстві;
- формулювання чітких висновків дослідження.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Якість виконання курсової роботи залежить не лише від вдалого добору необхідних матеріалів, але й від їх вмілого використання, систематичності та послідовності викладення.

Курсова робота повинна бути логічно побудованою, послідовно викладеною та завершеною. Виконуючи курсову роботу, здобувач має чітко розуміти її структуру (композицію) та основний зміст, уявлення про які формуються під час вивчення літературних джерел та уточнення проблематики дослідження. Всі частини курсової роботи повинні бути взаємопов'язані та логічно доповнювати одна одну.

Курсова робота повинна мати чітку та логічну **структуру** складовими якої є:

- титульний аркуш;
- завдання;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина (теоретична та практична);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Основна частина курсової роботи складається з двох розділів:

- дослідження нормативно-правової бази, теоретичних і методичних основ за напрямом тематики роботи (теоретична частина) та розробка рекомендацій щодо оптимізації діяльності підприємства згідно з напрямом досліджуваної теми;

- розв'язання задачі: аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.

Розділи курсової роботи розділяються на *підрозділи (параграфи)*

Загальний обсяг змістової частини курсової роботи (без додатків та списку джерел) становить до 14 сторінок тексту.

Курсова робота виконується у форматі А4, шрифт Times new Roman, кегель 14. Поля: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, верхнього і нижнього – 20 мм., інтервал-1,5. В таблицях використовується шрифт Times new Roman, 12.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Теоретична частина курсової роботи обов'язково має містити огляд літератури з обраної теми (до неї можуть входити статті науковців, підручники, довідники, матеріали доповідей, каталоги, сайти підприємств, звіти, тощо). В огляді літератури здобувач повинен відмітити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, систематизувати інформаційні джерела, критично їх оцінити, відокремити найбільш суттєві положення, визначити головне в сучасному стані проблеми. Вказати **всі** джерела, які були використані у *списку використаних джерел*, а по тексту зробити посилання на них.

Матеріали теоретичної частини слід систематизувати в певній логічній послідовності. Критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишаються невирішеними та розробити певні пропозиції щодо їх вдосконалення.

У рекомендаціях визначають подальші напрями роботи, які вважають необхідними, приділяючи основну увагу пропозиціям щодо ефективного використання результатів дослідження чи розроблення.

У цьому підрозділі необхідно дати характеристику напрямів, які пов'язані із запропонованим нововведенням, обґрунтувати можливості здійснення нововведення (ідеї, пропозиції) на практиці.

Також може вивчатись зарубіжний досвід і перспективи використання іноземних напрацювань в українській практиці.

Теоретична частина роботи виконується відповідно до плану теми і завершується відповідними висновками щодо кожного розділу.

Обсяг теоретичної частини роботи повинен складати не більше 7 сторінок формату А4.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

У практичній частині на основі вихідних даних (Таблиці 2.1, 2.2, 2.3, 2.4) та фінансової звітності підприємства (Таблиця 2.5) необхідно провести аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни. Дати висновок про роботу підприємства.

Обсяг практичної частини роботи повинен складати не більше 7 сторінок формату А4.

Варіант практичного індивідуального завдання здобувач освіти виконує відповідно до його номера в *ЖУРНАЛІ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ*.

Таблиця 2.1

Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи для варіантів 1–5, тис. грн

Код рядка у табл 2.5	Рік	Варіант				
		1	2	3	4	5
2000	2021	2480760	5600147	7419543	1247853	2583541
	2022	3070256	4105638	7513695	4521563	5632194
2050	2021	2003631	4213695	7003215	1003695	1593648
	2022	2036231	4000300	7003692	2993956	3659248

2120	2021	210	2598	65498	65121	652
	2022	369	3547	21348	78541	241
2130	2021	29156	75412	24511	156175	86412
	2022	35124	84236	24155	95233	76123
2220	2021	0	45	753154	8045	39
	2022	0	0	701125	36925	450
2250	2021	169	59901	50223	4100	0
	2022	172	1564	70436	4000	0

Таблиця 2.2

**Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи для
варіантів 6–10, тис. грн**

Код рядка у табл 2.5	Рік	Варіант				
		6	7	8	9	10
2000	2021	248760	560014	741953	127853	283541
	2022	307256	405638	751369	451563	532194
2050	2021	200331	421369	700325	103695	159348
	2022	236231	400300	700392	293956	359248
2120	2021	21	259	65408	6512	672
	2022	69	547	20348	7541	291
2130	2021	2916	7541	24011	16175	8412
	2022	5124	8436	24055	9233	7613
2220	2021	0	4	75154	805	47
	2022	0	62	71125	3925	40
2250	2021	16	5901	5023	450	156
	2022	12	1560	7046	300	142

Таблиця 2.3

**Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи для
варіантів 11–15, тис. грн**

Код рядка у табл 2.5	Рік	Варіант				
		11	12	13	14	15
2000	2021	9860101	6354902	82142	70249	6001059

	2022	9932611	9628767	74182	72012	6591806
2050	2021	7976021	5698295	62300	53660	4605319
	2022	7851492	7638742	53945	59862	4998277
2120	2021	785269	328528	1341	2635	59206
	2022	892514	201636	513	1698	173153
2130	2021	167100	206439	1369	2330	182302
	2022	167912	241411	2122	1645	275669
2220	2021	259174	15266	6321	4954	675
	2022	564523	10283	5693	5398	2008
2250	2021	25441	20	9222	240	4167
	2022	63210	11	5364	213	4823

Таблиця 2.4

**Вихідні дані для виконання практичної частини курсової роботи для
варіантів 16–20, тис. грн**

Код рядка у табл 2.5	Рік	Варіант				
		16	17	18	19	20
2000	2021	986001	635492	826142	700249	600159
	2022	993211	962877	741829	792012	659186
2050	2021	796021	569825	623000	536760	465319
	2022	785142	763842	523945	549862	498277
2120	2021	78269	32852	13741	25635	5926
	2022	89214	20136	5123	30698	13153
2130	2021	16700	20639	12369	26330	18232
	2022	16712	24111	21222	18345	25669
2220	2021	25914	1526	69321	42654	65
	2022	56423	1023	55693	53698	208
2250	2021	2541	203	59222	2140	41627
	2022	6321	101	55364	2103	48243

1. На основі таблиць 2.1, 2.2, 2.3 або 2.4 (згідно варіанта) необхідно заповнити таблицю 2.5 «Фінансові результати роботи підприємства за 2022 р.». Для цього треба перенести дані у відповідні рядки таблиці, які позначені як «код рядка». Рядки, коди яких не зазначені в табл. 2.1, 2.2, 2.3 та 2.4, є загальними для усіх варіантів і вже занесені в табл. 2.5.

Розраховуємо:

а) Валовий прибуток (збиток). Його розраховують як різницю між чистим доходом (виручкою) від реалізації продукції (ряд. 2000) і собівартістю реалізованої продукції (ряд. 2050).

б) Фінансовий результат від операційної діяльності. Визначається як алгебраїчна сума валового прибутку або збитку (ряд. 2090, 2095), інших доходів від операційної діяльності (ряд. 2120), адміністративних витрат (ряд. 2130), витрат на збут (ряд. 2150) та інших операційних витрат (ряд. 2180).

в) Фінансовий результат до оподаткування визначають як алгебраїчну суму прибутку від операційної діяльності (ряд. 2190, 2195), фінансових (ряд. 2220), інвестиційних (ряд. 2200) та інших доходів (ряд. 2240), фінансових (ряд. 2250), інвестиційних (ряд. 2255) та інших витрат (ряд. 2270).

г) Чистий фінансовий результат (рядки 2350, 2355) розраховують як алгебраїчну суму фінансових результатів до оподаткування (рядки 2290, 2295) і витрат з податку на прибуток (ряд. 2300).

Записуємо отримані значення в таблицю.

Таблиця 2.5

Фінансові результати роботи підприємства за 2022 р., в тис. грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	(85633)	(92647)
Інші операційні витрати	2180	(7354)	(7105)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

2. Складаємо аналітичну таблицю, порівнюємо звітній та базисний періоди, та визначаємо абсолютне та відносне відхилення показників, як показано в прикладі (табл. 2.7 Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни).

3. Визначаємо сумарний вплив усіх факторів.

4. Для більшої наочності графічно ілюструємо результати аналізу, де показуємо динаміку зміни чистого доходу та основних факторів, які чинять вплив на нього.

5. Робимо висновки з таблиці та графіків.

ПРИКЛАД РОЗВ'ЯЗАННЯ показано на варіанті 20.

1. Заносимо вихідні дані в таблицю фінансових результатів роботи підприємства та розраховуємо:

- а) Валовий прибуток (збиток)
- б) Фінансовий результат від операційної діяльності
- в) Фінансовий результат до оподаткування
- г) Чистий фінансовий результат

Дані записуємо в таблицю:

Таблиця 2.7

Фінансові результати роботи підприємства за 2022 р., в тис. грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	659186	600159
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(498277)	(465319)
Валовий: прибуток	2090	160909	134840
збиток	2095	(-)	(-)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інші операційні доходи	2120	13153	5926
Адміністративні витрати	2130	(25669)	(18232)
Витрати на збут	2150	(85633)	(92647)
Інші операційні витрати	2180	(7354)	(7105)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	55406	22782
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	208	65
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(48243)	(41627)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7371	
збиток	2295	()	(18780)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	7371	
збиток	2355	()	(18780)

2. Складаємо аналітичну таблицю, розраховуємо абсолютне та відносне відхилення і величину впливу на чистий прибуток:

Таблиця 2.7

**АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
ТА ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ЇХ ЗМІНИ**

Показник	Базисний період, тис. грн	Звітний період, тис. грн	Відхилення		Вплив на чистий прибуток, грн
			абсолютне, грн	відносне, %	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	600159	659186	+59027	+9,8	+59027
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	465319	498277	+32958	+7	-32958
Валовий прибуток (збиток)	134840	160909	+26069	+19,3	+26069
Інші операційні доходи	5926	13153	+7227	+121,9	+7227
Інші операційні витрати	7105	7354	+249	+3,5	-249
Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	-1179	5799	+6978	+591,9	+6978
Адміністративні витрати	18232	25669	+7437	+40,8	-7437
Витрати на збут	92647	85633	-7014	-7,6	+7014
Фінансовий результат від операційної діяльності	22782	55406	+32624	+143,2	+32624
Фінансові доходи	65	208	+143	+220	+143
Фінансові витрати	41627	48243	+6616	+15,9	-6616
Фінансовий результат від фінансової діяльності	-41562	-48035	-6473	+15,6	-6473

Показник	Базисний період, тис. грн	Звітний період, тис. грн	Відхилення		Вплив на чистий прибуток, грн
			абсолютне, грн	відносне, %	
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Фінансовий результат від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Фінансовий результат до оподаткування	-18780	7371	+26151	+139,25	+26151
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0	0	0,0	0
Чистий прибуток	-18780	7371	+26151	+139,25	х

3. Визначаємо сумарний вплив усіх факторів:

$$(+59027)+(+7227)+(+7014)+(+143)+(-32958)+(-249)+(-7437)+(-6616)=$$

$$=26151 \text{ тис. грн}$$

4. Робимо графіки динаміки зміни чистого прибутку, а також валового прибутку, фінансового результату від іншої операційної діяльності, фінансового результату від операційної діяльності та фінансового результату від фінансової діяльності (рис. 1 та рис. 2):

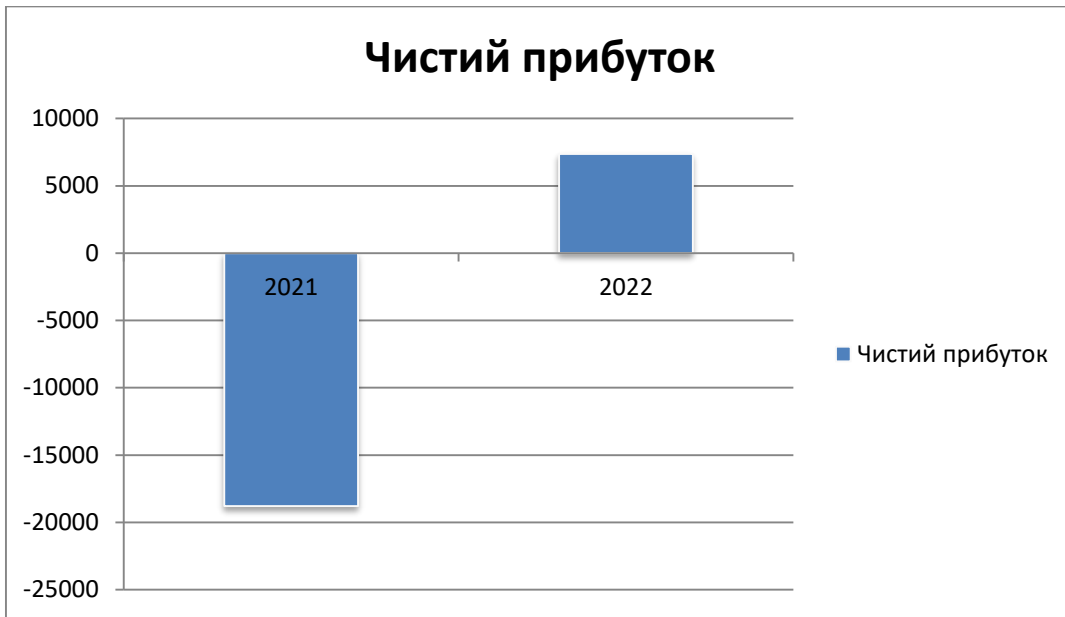

Рис. 1. Динаміка зміни чистого прибутку

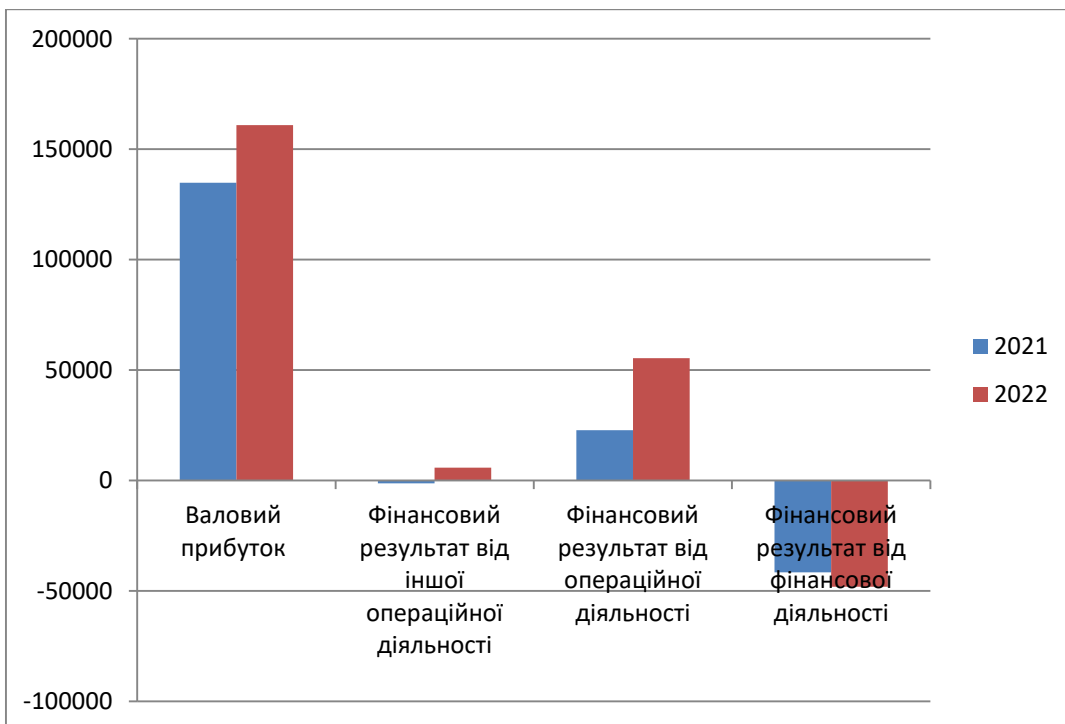

Рис. 2. Динаміка зміни валового прибутку, фінансового результату від іншої операційної діяльності, фінансового результату від операційної діяльності та фінансового результату від фінансової діяльності

ВИСНОВКИ

Як видно з таблиці, динаміка зміни чистого прибутку має позитивну тенденцію. Якщо в базисному періоді підприємство мало збитки 18780 тис грн, то у звітному чистий прибуток становив 7371 тис. грн, або збільшився на 26151 тис., або на 139,25% (майже у 1,5 рази). У тому числі валовий прибуток збільшився на 26069 тис. грн, або на 19,3%, фінансовий від іншої операційної діяльності зріс на 6978 тис. грн, або на 591,9 %, фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 32624 тис. грн, або на 143,2 %, збиток від фінансової діяльності збільшився на 6473 тис. грн, або на 15,6 %, фінансовий результат до оподаткування зріс на 26151 тис. грн, або на 139.25%.

Оскільки підприємство не вкладає коштів у капітали інших підприємств, фінансовий результат від участі у капіталі дорівнював нулю.

Недоліком у роботі підприємства за базисний період було перевищення інших операційних витрат над іншими операційними доходами, проте в звітному періоді це було подолано. Серйозним недоліком як у звітному, так і у базисному періоді залишаються фінансові витрати підприємства, що може бути причиною збільшення збитків у наступні роки. Це робить необхідним детальний аналіз з метою виявлення причин збільшення витрат і пошуку шляхів їх усунення.

Отже, за досліджуваний період чистий прибуток збільшився на 26151 тис. грн.

При цьому позитивний вплив мали такі фактори:

- збільшення доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) сприяло зростанню прибутку на 59027 тис. грн;

- збільшення інших операційних доходів збільшило прибуток на 7227 тис. грн;

- зменшення витрат на збут сприяло збільшенню прибутку на 7014 тис. грн.

- збільшення фінансових доходів збільшило прибуток на 143 тис. грн.

Негативний вплив на зміну чистого прибутку чинили такі фактори:

– збільшення собівартості реалізованої продукції призвело до зменшення прибутку на 32958 тис. грн;

– збільшення інших операційних витрат призвело до зменшення прибутку на 249 тис. грн;

– збільшення адміністративних витрат зменшило прибуток на 7437 тис. грн;

– збільшення фінансових витрат зменшило прибуток на 6616 тис. грн.

РОЗДІЛ 3

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи охоплює такі **етапи**:

1. Ознайомлення з запропонованим базовим переліком рекомендованих тем курсових робіт, вибір та затвердження теми для дослідження..
2. Добір та аналіз літератури за обраною темою, складання попереднього плану курсової роботи з подальшим його коригуванням.
3. Написання та оформлення курсової роботи згідно з вимогами.
4. Подання роботи на перевірку керівнику.
5. Ознайомлення з зауваженнями викладача, виправлення помилок (за їх наявності), повторне подання курсової роботи.
6. захист курсової роботи.

Вибір теми курсової роботи здійснюється здобувачем самостійно або тема призначається керівником згідно з базовим переліком рекомендованої тематики робіт.

Зазначений перелік не є вичерпним, здобувач може самостійно сформулювати тему курсової роботи та з відповідним обґрунтуванням згодити її з науковим керівником і головою циклової комісії. При цьому обов'язковою умовою є актуальність запропонованої теми та її практичне значення.

Затвердження обраної теми курсової роботи охоплює погодження теми з науковим керівником, закріплення її за здобувачем і затвердження головою циклової комісії. Коригування обраної теми може здійснюватися лише керівником курсової роботи, а заміна обраної теми на іншу може проводитися тільки з дозволу керівника та за наявності підстав для нього. Важливим на цьому етапі виконання курсової роботи є розробка попереднього плану дослідження з наступним його коригуванням.

Добір та аналіз джерел за обраною темою передбачає ознайомлення та аналіз нормативно-правових документів, наукових публікацій, за напрямком дослідження: вивчення наявної наукової та навчально-методичної літератури у відповідності з темою курсової роботи.

Після попереднього аналізу джерел та відповідно до рекомендованої структури курсової роботи необхідно уточнити план роботи, який подається на перевірку та узгодження керівникові. Вдало складений план значно полегшує виконання курсової роботи, дозволяє логічно пов'язати проблеми, що виявлені в ході дослідження.

Грунтовний аналіз літератури можна зробити лише на основі цілеспрямованого бібліографічного пошуку та роботи з каталогами. Перш за все доцільно опрацювати найновіші літературні джерела, оскільки в них викладені останні досягнення в сфері аналізу господарської діяльності, звернувши особливу увагу на вивчення матеріалів, що викладені у періодичних виданнях. Добір та аналіз літератури спрямовані на пошук ідей та розробку пропозицій щодо вирішення проблемних питань обраної теми. Особливу увагу слід звернути на аналіз протилежних або суперечливих підходів. Кількість опрацьованих та наведених у курсовій роботі джерел повинна бути не менше 10.

Написання та оформлення курсової роботи складається з систематизування та узагальнення інформації, яка зібрана в ході аналізу нормативно-правових документів та літературних джерел з обраної тематики. За необхідності збирається та аналізується додаткова інформація. В ході написання курсової роботи здобувач класифікує та узагальнює теоретичні результати свого дослідження, робить відповідні розрахунки, розробляє відповідні рекомендації та формулює висновки. Доповнення графічним і табличним матеріалом значно підвищує рівень сприйняття отриманих результатів.

Завершується цей етап дослідження оформленням курсової роботи відповідно до вимог. Вимоги до оформлення курсової роботи наведені у ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення». Оформлення списку використаних джерел курсової роботи здійснюється згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Подання роботи на перевірку викладачу здійснюється здобувачем відповідно до графіка захисту курсових робіт. До перевірки приймається робота, виконана та оформлена згідно з вимогами. За результатами перевірки керівником готується відгук, де вказуються всі зауваження щодо змісту, структури та оформлення роботи й зазначається її попередня оцінка.

У разі позитивного відгуку керівника курсова робота допускається до захисту. Ознайомлення з зауваженнями викладача, виправлення помилок (за їх наявності), повторне подання курсової роботи. Якщо подана на перевірку робота потребує виправлень, уточнень і не може бути допущена до захисту, її повертають безпосередньо здобувачеві на доопрацювання. Повторно після доопрацювання курсова робота подається на перевірку обов'язково з первісним відгуком керівника.

До захисту курсової роботи здобувач повинен підготувати коротку доповідь щодо мети, змісту і результатів дослідження, обґрунтувати висновки і пропозиції, а також презентацію. Якщо в рецензії керівника містяться зауваження та вказуються недоліки виконаної роботи, необхідно дати відповіді на зауваження керівника та виправити недоліки.

Захист курсової роботи відбувається на засідання комісії. У процесі захисту роботи здобувач коротко (7–10 хвилин) повідомляє основні положення та результати дослідження, дає пояснення по суті зауважень, відповідає на запитання комісії.

Процедура захисту дозволяє виявити, наскільки глибоко здобувачем було проведено дослідження, дає можливість визначити рівень обґрунтованості рекомендацій та висновків.

За підсумками захисту комісією після обговорення рівня виконання та захисту курсової роботи виставляється остаточна оцінка. Оцінка курсової роботи здійснюється з урахуванням повноти розкриття досліджуваної проблеми, обґрунтованості висновків і пропозицій, оформлення результатів дослідження, повноти та точності відповідей здобувача на запитання.

РОЗДІЛ 4

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У процесі захисту курсової роботи оцінюється глибина знань здобувача в досліджуваній галузі, його вміння вести дискусію, обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору, відповідати на запитання. Узагальнені критерії оцінювання захисту курсової роботи та деталізовані бальні шкали наведено в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Параметри та критерії оцінювання курсової роботи

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Оцінювання якості курсової роботи	0–60	
1. Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0–10	0 – зміст жодного з параграфів курсової роботи не відповідає затвердженому плану
		2 – зміст одного параграфу курсової роботи відповідає затвердженому плану
		5 – зміст двох параграфів курсової роботи відповідає затвердженому плану
		10 – зміст усіх параграфів курсової роботи відповідає затвердженому плану
2. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату	0–10	0 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		2 – понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті
		5 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково
		10 – понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті
3. Наявність критичних співставлень та узагальнень різних підходів до постановки та розв’язання питання	0–10	0 – критичні співставлення та узагальнення відсутні
		5 – критичні співставлення наявні, але узагальнення відсутні або некоректні
		10 – критичні співставлення наявні та супроводжені коректними узагальненнями

Продовження таблиці 4.1

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
4. Ступінь використання фактологічного матеріалу; висвітлення особливостей прояву та розв'язання досліджуваного питання у практиці вітчизняних підприємств	0–10	0 – фактологічний матеріал не використаний
		5 – залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми на вітчизняних підприємствах не висвітлені
		10 – залучений фактологічний матеріал, досвід вітчизняних підприємств висвітлений
5. Обсяг та адекватність використаних при написанні роботи першоджерел та дотримання етики посилань	0–10	0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана
		5 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, періодичних видань (11–15 джерел), етика посилань дотримана частково
		10 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet (більше 15 джерел), етика посилань дотримана
6. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0–10	0 – текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог
		5 – текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог
		10 – текст курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог
Оцінювання захисту курсової роботи	0–40	
1. Вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0–15	0 – здобувач неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження
		10 – здобувач невпорядковано викладає основні результати дослідження
		15 – здобувач спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження

Закінчення таблиці 4.1

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
2. Використання роздаткового ілюстративного матеріалу	0–10	0 – роздатковий ілюстративний матеріал не використано
		10 – доповідь супроводжена роздатковим ілюстративним матеріалом
3. Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання	0–15	0 – здобувач неспроможний надати відповіді на поставлені питання
		10 – здобувач надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання
		15 – здобувач надає повні, глибокі, обґрунтовані відповіді на поставлені питання

Остаточне оцінювання рівня виконання, презентації та захисту курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, що враховує:

1) попереднє оцінювання якості курсової роботи науковим керівником – 0-60 балів;

2) оцінювання захисту курсової роботи – 0–40 балів.

Рішення щодо оцінки курсової роботи оголошується в той самий день, після чого оцінка записується на титульному аркуші курсової роботи та проставляється в екзаменаційну відомість та індивідуальний план здобувача.

Здобувач, який не був допущений до захисту курсової роботи або без поважної причини вчасно не подав курсову роботу / не з'явився на захист у визначений термін, не допускається до складання екзамену з навчальної дисципліни на сесії.

Перевірка курсової роботи (проєкту) на академічний плагіат здійснюється засобами, визначеними у Положенні про дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти Коледжу.

РОЗДІЛ 5

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь освіти: Бакалавр
Освітньо-професійна програма: Економіка підприємства

№	Тема
1	Особливості оцінки ефективності роботи підприємства
2	Оцінка ефективності використання трудових ресурсів підприємства
3	Оцінка ефективності використання оборотних засобів підприємства
4	Аналіз динаміки доходів та витрат
5	Оцінка ефективності цінової політики підприємства
6	Аналіз рентабельності підприємства
7	Аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства
8	Аналіз формування та використання витрат на оплату праці та заохочення
9	Аналіз ефективності використання основних засобів
10	Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг)
11	Аналіз виробництва і реалізації продукції
12	Аналіз маркетингової діяльності підприємства
13	Аналіз фінансового стану підприємства
14	Діагностика вірогідності банкрутства суб'єкта господарювання
15	Аналіз податкового навантаження
16	Аналіз інноваційної діяльності та технічного забезпечення підприємства
17	Аналіз власного капіталу підприємства
18	Аналіз кредиторської заборгованості
19	Оцінка ефективності амортизаційної політики
20	Оцінка конкурентоспроможності підприємства

Тематика курсових робіт з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» відповідає запланованим результатам навчання, наведеним у програмі навчальної дисципліни.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Адлер О. О., Лесько О. Й. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с.
2. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник / Даценко Г. та ін. Вінниця : ВТЕІ, 2021. 416 с.
3. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 31 с. (Інформація та документація).
4. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с. (Інформація та документація).
5. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності : підручник. Львів : Львівська політехніка, 2019. 320 с.

Додаткові джерела

6. Державне підприємство «Новопокровський комбінат хлібопродуктів» : бухгалтерська звітність і фінансовий аналіз за 2020 р. *Звітність українських підприємств*. URL: <http://surl.li/rnfrq>.
7. Лень В. С., Гливенко В. В. Облік транспортно-заготівельних затрат підприємств роздрібної торгівлі. *Науковий вісник Полісся*. 2017. №1(9). Ч. 2. С. 146–150.
8. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності, затверджено наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22.05.2002 № 145. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>.
9. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0573738-10#Text>.
10. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті, затверджено наказом Міністерства транспорту України від 05.02.01 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01#Text>.

11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 24.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2003 №73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

13. Савченко М., Глушко Л., Шкуренко О. Комплексна система оцінки ефективності цінової політики агропромислового підприємства. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2022. Том 14. № 28. URL: <http://surl.li/rngo2>.

14. Сікетіна Н. Г., Іпатова А. П., Овод М. А. Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства. Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Економічні науки. 2018. № 47(1323). С. 78–81.

15. Форми фінансової звітності. *Бухгалтер 911*. URL: <http://surl.li/phpge>.

16. Шавурська О. В. Оцінка ймовірності банкрутства як метод прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 4(94). С. 22–28.

17. Шубіна С., Мірошник О., Сулименко К. Теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів і фінансових результатів. Вісник університету банківської справи. 2017. № 3 (30). С. 83–88.

ДОДАТКИ**ДОДАТОК А**Приклад заяви

Голові циклової комісії
економіки, управління та
адміністрування
Мельничук М. О.
Здобувача

(відділення, курс, група, ПІБ)

Заява

Прошу дозволити виконувати курсову роботу з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» за темою: _____

(дата)

(підпис здобувача)

ДОДАТОК ВПриклад титульної сторінки

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

тема

Навчальна
дисципліна

Аналіз господарської діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

051 Економіка

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Економіка підприємства

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

ЕБ-21

назва академічної групи

Харків, 2024 рік